

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΦΕΣΕΩΝ

αριθμός απόφασης 1748/2022

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

.....

Συγκροτήθηκε από τη Δικαστή Στέλλα Δραγατσίκη, Πρωτοδίκη, η οποία ορίστηκε από την Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου Αθηνών και την Γραμματέα Παρασκευή Χριστοδούλου.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 3 Νοεμβρίου 2021, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

της εκκαλούσας-εναγομένης: της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (ΟΤΕ), που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής (επί της Λεωφόρου Κηφισίας αριθ. 99) και εκπροσωπείται νόμιμα, με Α.Φ.Μ. 094019245, η οποία παραστάθηκε δια της πληρεξουσίας δικηγόρου της Παναγιώτας Κυριακίδου δυνάμει δήλωσης κατ' άρθρο 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ.,

του εφεσιβλήτου - ενάγοντος: Α [REDACTED]

[REDACTED] ο οποίος παραστάθηκε δια της πληρεξουσίας δικηγόρου του Δημήτρας Κουφογιάννη δυνάμει δήλωσης κατ' άρθρο 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ..

Ο ενάγων ζήτησε να γίνει δεκτή η από 29-10-2009 αγωγή του, η οποία κατατέθηκε στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου Αθηνών με αριθμό 1138/2009

Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, με την υπ' αριθ. 215/2016 οριστική απόφασή του (Διαδικασίας Εργατικών Διαφορών), δέχθηκε την αγωγή όπως περιορίστηκε.

Ήδη η εναγομένη, με την από 23-02-2018 έφεσή της, η οποία κατατέθηκε στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου Αμαρουσίου με αριθμό 983/62/26-02-2018 και στη γραμματεία του Δικαστηρίου αυτού με αριθμό 19343/1182/2019, προσδιορίστηκε να συζητηθεί κατά τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας απόφασης και γράφτηκε στο πινάκιο, προσβάλλει την ανωτέρω απόφαση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων, κατόπιν μονομερών δηλώσεών τους κατ' άρθρο 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ., δεν παραστάθηκαν στο ακροατήριο, αλλά προκατέθεσαν προτάσεις.

**ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ**

Η υπό κρίση από 23-02-2018 έφεση της εκκαλούσας, η οποία κατατέθηκε στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου Αθηνών με αριθμό 983/62/26-02-2018 και στη γραμματεία του Δικαστηρίου αυτού με αριθμό 19343/1128/27-02-2019, κατά της υπ' αριθ. 215/2016 απόφασης του Ειρηνοδικείου Αμαρουσίου (Διαδικασίας Εργατικών Διαφορών), το οποίο δίκασε αντιμωλία των διαδίκων κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 664-676 του Κ.Πολ.Δ., όπως ίσχυε πριν από την έμμεση κατάργησή της με το άρθρο 1 άρθρο τέταρτο του ν.4335/2015, εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, το οποίο είναι καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο (άρθρο 17Α του Κ.Πολ.Δ.) και έχει ασκηθεί σύμφωνα με τις νόμιμες διατυπώσεις από την εναγομένη και είναι εμπρόθεσμη, καθότι από τα προσκομιζόμενα με επίκληση έγγραφα δεν προκύπτει επίδοση της προσβαλλομένης απόφασης, την οποία, άλλωστε, δεν επικαλούνται οι διάδικοι, περαιτέρω δε η έφεση ασκήθηκε με την κατάθεση του πρωτοτύπου της στη γραμματεία του εκδώσαντος την εκκαλουμένη απόφαση Δικαστηρίου στις 26-02-2018, δηλαδή εντός της καταχρηστικής προθεσμίας των τριών (3) ετών από τη δημοσίευση της απόφασης που περάτωσε την πρωτοβάθμια δίκη (ημερομηνία δημοσίευσης: 29-02-2016, άρθρα 495 παρ. 1, 499, 511, 513

2

1748

ο φύλλο της υπ' αριθ. ....../2022 απόφασης του
Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εφέσεων)

παρ. 1β, 516 παρ. 1, 517 εδ. α, 518 παρ. 2 και 520 παρ. 1 του Κ.Πολ.Δ.).
Επομένως η έφεση πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί περαιτέρω
ως προς το παραδεκτό και βάσιμο των λόγων της κατά την ίδια ως άνω ειδική
διαδικασία (άρθρα 532 και 533 παρ. 1 του Κ.Πολ.Δ.).

Ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος, με την από 29-10-2009 και με αριθμό
κατάθεσης 1138/2009 αγωγή του ενώπιον του Ειρηνοδικείου Αμαρουσίου, επί
της οποίας εκδόθηκε η εκκαλουμένη απόφαση, εκθέτει ότι προσελήφθη από
την εναγομένη το έτος 1977 με σύμβαση εξηρημένης εργασίας αορίστου
χρόνου, ότι στη συνέχεια μονιμοποιήθηκε στον κλάδο του τεχνικού
προσωπικού και ότ απολύθηκε στις 25.05.2006 με τον αριθμό Τ/Α. Ότι η
εναγόμενη, κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2006 έως και 31-12-2009, δεν
υπολόγισε τα επιδόματα εορτών, το επίδομα και τις αποδοχές αδείας, που του
κατέβαλε με βάση τις τακτικές του αποδοχές, προσαυξημένες κατά τις αμοιβές
που λάμβανε σταθερώς και ανελλιπώς για νόμιμη υπερωριακή απασχόληση,
όπως αναλυτικά αναφέρεται στις αγωγές. Ότι κατά το ανωτέρω χρονικό
διάστημα εισέπραξε από την εναγομένη για υπερωριακή εργασία, εργασία
κατά τις Κυριακές και τις αργίες τα αναφερόμενα στην αγωγή χρηματικά ποσά,
τα οποία η εναγόμενη δεν συνυπολόγισε στις τακτικές αποδοχές του με βάση
τις οποίες υπολόγισε τα επιδόματα εορτών, το επίδομα αδείας και τις
αποδοχές αδείας που του κατέβαλε με αποτέλεσμα να του οφείλει μετά την
αφαίρεση με την προσθήκη των προτάσεων του των καταβληθεισών
προσαυξήσεων που προβλέπει η από 14.03.1985 ΕΣΣΕ την προκύπτουσα
διαφορά, η οποία ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 4.050,29 ευρώ και δη
1399,50 ευρώ για το έτος 2005, 1346,83 για το έτος 2006 και 1303,93 από
01.01.2007, με το νόμιμο τόκο από το τέλος του έτους που κάθε επιμέρους
κονδύλιο κατέστη απαιτητό μέχρι την πλήρη εξόφληση, να κηρυχθεί η
απόφαση που θα εκδοθεί προσωρινά εκτελεστή καθώς και να επιβληθούν τα
δικαστικά έξοδά του σε βάρος της εναγομένης. Ο ενάγων, με την από 30-10-
2015 προσθήκη του ενώπιον του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου, περιόρισε τα
αιτούμενα ποσά και πιο συγκεκριμένα ζήτησε να του επιδικαστεί το ποσό των
2.833,30 ευρώ και ειδικότερα το ποσό των 1.369,80 ευρώ με το νόμιμο τόκο
από 1-1-2010 και το ποσό των 1.463,49 ευρώ με το νόμιμο τόκο από 1-1-

2011. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, με την εκκαλουμένη υπ' αριθ. 215/2016 οριστική απόφασή του (Διαδικασίας Εργατικών Διαφορών), δέχθηκε την αγωγή όπως περιορίστηκε, υποχρέωσε την εναγομένη να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των 1731,63 ευρώ, με το νόμιμο τόκο για το ποσό των 761,61 ευρώ από 1-1-2005, για το ποσό των 768,44 ευρώ από 1-1-2006, για το ποσό των 201,58 ευρώ από 01.01.2007 μέχρι οριστικής εξόφλησης και επέβαλε σε βάρος της εναγομένης τη δικαστική δαπάνη του ενάγοντος, την οποία όρισε στο ποσό των 200 ευρώ. Κατά της απόφασης αυτής παραπονείται η ηττηθείσα εναγομένη και ήδη εκκαλούσα, με την υπό κρίση έφεσή της, ισχυριζόμενη με τους λόγους αυτής, οι οποίοι ανάγονται σε εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και σε πλημμελή εκτίμηση των αποδείξεων, ότι το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο εσφαλμένα δέχθηκε την αγωγή όπως περιορίστηκε, ζητεί δε την εξαφάνιση της εκκαλουμένης απόφασης, προκειμένου να απορριφθεί η αγωγή του αντιδίκου της.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 του α.ν. 539/1945 «Κατά τη διάρκεια της αδείας ο μισθωτός δικαιούται των συνήθων αποδοχών, ων θα εδικαιούτο εάν απησχολείτο παρά την υποκείμενη επιχειρήσει κατά τον αντίστοιχον χρόνον ή των αποδοχών των τυχόν δια την περίπτωσιν ταύτην καθορισμένων δια συλλογικής συμβάσεως», ενώ κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου «Εν τη εννοία των αποδοχών περιλαμβάνονται και αι παντός είδους πρόσθετοι ή συμπληρωματικά τακτικά παροχαί». Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 16 και 17 Ν. 4504/1966 ορίζεται ότι «οι επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολούμενοι, παρ' οιονδήποτε εργοδότη, μισθωτοί δικαιούνται κατ' έτος «επίδοματος αδείας» ίσου προς το σύνολο των αποδοχών των υπό α.ν. 539/1954 ή άλλων διατάξεων καθοριζομένων ημερών αδείας αναπαύσεως μετ' αποδοχών, ων δικαιούται έκαστος μισθωτός, υπό τον περιορισμόν ότι το επίδομα τούτο δε δύναται να υπερβαίνει τας αποδοχάς ενός 15ημέρου, διά τους επί ημερομισθίω ή κατά μονάδας εργασίας ή επί τοις ποσοστοίς ή κατ' άλλον τρόπον αμοιβομένους μισθωτούς. Το ως άνω επίδομα καταβάλλεται ομού μετά των αποδοχών της αδείας αναπαύσεως του μισθωτού [...]».Εξάλλου, κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1, 2 και 3 της Υ.Α. 19040/1981, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του Ν.1082/1980, ορίζεται ότι: «1. όλοι οι

μισθωτοί, που αμείβονται με μισθό ή με ημερομίσθιο, δικαιούνται από τους πάσης φύσεως εργοδότες τους : α) Επίδομα εορτών Χριστουγέννων ίσο με ένα μηνιαίο μισθό, για τους αμειβομένους με μισθό και με 25 ημερομίσθια, για τους αμειβομένους με ημερομίσθιο και β) Επίδομα Εορτών Πάσχα, ίσο με μισό μηνιαίο μισθό, για τους αμειβομένους με μισθό και με 15 ημερομίσθια για τους αμειβομένους με ημερομίσθιο. 2. Τα ανωτέρω επιδόματα καταβάλλονται στο ακέραιο εφόσον η σχέση εργασίας των μισθωτών με τον υπόχρεο εργοδότη διήρκησε ολόκληρη τη χρονική περίοδο στην περίπτωση του επιδόματος εορτών Πάσχα από 1 Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου και στην περίπτωση του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων από 1 Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου...», ενώ σύμφωνα με το άρθρο 3 της ίδιας ως άνω απόφασης, τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα υπολογίζονται βάσει των πράγματι καταβαλλομένων μισθών ή ημερομισθίων την 10η Δεκεμβρίου κάθε χρόνου, για το επίδομα Χριστουγέννων και την 15η ημέρα πριν από το Πάσχα για το επίδομα Πάσχα ή την ημερομηνία λύσεως της εργασιακής σχέσεως, νοείται δε ως καταβαλλόμενος μισθός ή ημερομίσθιο το σύνολο των τακτικών αποδοχών του μισθωτού. Από τις ανωτέρω διατάξεις, σε συνδυασμό με τις προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 648, 679, 653 ΑΚ της κυρωθείσας με το Ν. 3248/1955 υπ' αριθμ. 95/49 Διεθνούς Συμβάσεως «περί προστασίας του ημερομισθίου», 5 παρ. 2 Ν. 133/1975, 1 παρ. 1 Ν. 435/1976, 1 παρ. 2 Ν. 1082/1980, προκύπτει ότι ως τακτικές αποδοχές, βάσει των οποίων υπολογίζονται τα δώρα εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων, οι αποδοχές αδείας και τα επιδόματα αδείας και εξευρίσκεται το ωρομίσθιο και η προσαύξηση για την παρεχόμενη υπερωριακή εργασία, νοούνται όχι μόνον ο βασικός μισθός, αλλά και κάθε άλλη, κατά τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας, καταβαλλόμενη πρόσθετη παροχή σε χρήμα ή σε είδος, με την προϋπόθεση ότι η παροχή αυτή δίδεται σταθερά και μόνιμα, ως συμβατικό αντάλλαγμα της παρεχόμενης εργασίας (ΑΠ 805/2006, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 45/2006, ΝΟΜΟΣ). Επομένως, εφόσον παρέχονται τακτικά και σταθερά, στις τακτικές αποδοχές περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η αμοιβή για υπερεργασία, η αμοιβή για νόμιμη υπερωριακή απασχόληση, καθώς και οι προσαυξήσεις για την παροχή εργασίας κατά τη νύχτα, τις Κυριακές και τις αργίες και γενικά κάθε προσαύξηση του βασικού μισθού ή ημερομισθίου

(ΟΛΑΠ 5/2011, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 741/2002, ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, με την από 14-3-1985 ΕΣΣΕ (όρος 5 παρ. 1 περ. ια, ιβ, ιγ και 2, όπως η τελευταία προστέθηκε με την από 10-5-1985 όμοια ΕΣΣΕ), που υπογράφηκε μεταξύ της εναγομένης και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΜΕ-ΟΤΕ, ορίστηκαν, ως προς τον υπολογισμό των επιδομάτων εορτών και του επιδόματος κανονικής αδειάς, τα ακόλουθα: «ια) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων-Νέου Έτους χορηγείται στο προσωπικό και είναι ίσο με τις αποδοχές που διαμορφώνονται με τα μισθολόγια στις 10 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Το επίδομα προσαυξάνεται μόνο με τα παρακάτω ποσά: αα) του 1/8 της αμοιβής για εργασία νυχτερινή που έγινε από 1ης Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους, ββ) του 1/8 της αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και λοιπές εξαιρέσιμες μέρες που έγινε από 1η Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους, γγ) του 1/8 της αμοιβής για υπερωριακή εργασία μέχρι 80 ώρες που έγινε από 1η Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους και δδ) του 1/12 του επιδόματος κανονικής αδειάς, χωρίς τις προσαυξήσεις που προστίθενται στο επίδομα, όπως κατωτέρω ορίζονται. ιβ) Το επίδομα εορτών Πάσχα χορηγείται στο προσωπικό και είναι ίσο με τις μισές αποδοχές που διαμορφώνονται με το μισθολόγιο 15 μέρες προ του Πάσχα κάθε έτους. Το επίδομα προσαυξάνεται μόνο με τα παρακάτω ποσά: αα) του 1/8 της αμοιβής για εργασία νυχτερινή που έγινε από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου του έτους, ββ) του 1/8 της αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και λοιπές εξαιρέσιμες μέρες που έγινε από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου του έτους, γγ) του 1/8 της αμοιβής για υπερωριακή εργασία μέχρι 40 ώρες, που έγινε από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου του έτους και δδ) του 1/24 του επιδόματος κανονικής αδειάς, χωρίς τις προσαυξήσεις που προστίθενται στο επίδομα, όπως παρακάτω προσδιορίζονται ιγ) το επίδομα κανονικής αδειάς χορηγείται στο προσωπικό και είναι ίσο με το μισό των αποδοχών, που διαμορφώνονται με το μισθολόγιο το μήνα κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η άδεια ή το μεγαλύτερο τμήμα της. Το επίδομα προσαυξάνεται μόνο με τα ποσά: αα) του 1/24 της αμοιβής για νυχτερινή εργασία που έγινε στη διάρκεια του έτους, ββ) του 1/24 της αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και λοιπές εξαιρέσιμες μέρες του έτους και γγ) του 1/24 της αμοιβής για υπερωριακή εργασία μέχρι 120 ώρες που έγινε στη διάρκεια του έτους. 2. Το προσωπικό κατά το χρόνο οποιασδήποτε αδειάς με

αποδοχές λαμβάνει τις αποδοχές που θα ελάμβανε, αν εργαζόταν. Στις αποδοχές αυτές δεν περιλαμβάνονται αμοιβές για εργασία νυκτερινή, Κυριακών και λοιπών εξαιρέσιμων ημερών και υπερωριακή». Ακολούθως, με την από 10-6-1999 ΕΣΣΕ που θέσπισε το νέο μισθολόγιο του προσωπικού του ΟΤΕ, τέθηκε σε ισχύ και ο νέος ΓΚΠ-ΟΤΕ στο άρθρο 12 παρ. 3 και 4 του οποίου ορίζονται τα ακόλουθα: «Επιδόματα εορτών: Στο προσωπικό παρέχεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου επίδομα ποσού ίσου προς τις τακτικές αποδοχές, με τις προσαυξήσεις που ορίζουν οι ΕΣΣΕ α) ενός δεκαπενθημέρου κατά τις εορτές του Πάσχα και β) ενός μηνός κατά τις εορτές των Χριστουγέννων. Το ποσό αυτό συμψηφίζεται με το δυνάμει των εκάστοτε κειμένων διατάξεων τυχόν καταβλητέο στο προσωπικό των πάσης φύσεως επιχειρήσεων δώρο Χριστουγέννων και Πάσχα. Επίδομα κανονικής άδειας: Στο προσωπικό χορηγείται κάθε χρόνο ως επίδομα κανονικής άδειας ποσό ίσο προς τις τακτικές αποδοχές ενός δεκαπενθημέρου με τις προσαυξήσεις που ορίζουν οι ΕΣΣΕ. Οι λεπτομέρειες καταβολής του καθορίζονται με απόφαση της Διοίκησης». Επίσης, με το άρθρο 13β του ίδιου ως άνω νέου ΓΚΠ-ΟΤΕ ορίστηκε σχετικά με την κανονική άδεια του προσωπικού της εναγομένης ότι «το προσωπικό μετά τη συμπλήρωση στον Οργανισμό ενός έτους συνεχούς πραγματικής υπηρεσίας (βασικός χρόνος) δικαιούται κάθε ημερολογιακό έτος κανονική άδεια με αποδοχές, όπως προβλέπουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (Διεθνείς Συμβάσεις, Νόμοι, Υπουργικές Αποφάσεις, ΕΓΣΣΕ, ΕΣΣΕ κλπ.) και αποφάσεις ΔΣ-ΟΤΕ». Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτει ότι από την 1-1-1985 που άρχισε να ισχύει η από 14-3-1985 ΕΣΣΕ τα επιδόματα εορτών και το επίδομα αδείας υπολογίζονται σύμφωνα με τον καθοριζόμενο στην ως άνω ΣΣΕ τρόπο υπολογισμού, δηλαδή με βάση τον απλό μηνιαίο μισθό, όπως αυτός είχε διαμορφωθεί κατά τους προαναφερόμενους χρόνους, δηλαδή κατά μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους για το επίδομα Χριστουγέννων ή 15 μέρες προ του Πάσχα κάθε έτους για το επίδομα του Πάσχα, ή κατά το χρόνο πραγματοποίησης της κανονικής άδειας για το επίδομα άδειας και επί του ως άνω απλού μηνιαίου μισθού προστίθενται και οι προσαυξήσεις, που αναφέρονται στην εν λόγω ΣΣΕ, για εργασία Κυριακών, νυχτών και υπερωριών, έστω και αν η εργασία αυτή δεν ήταν τακτική και μόνιμη. Όμως, ο

τρόπος αυτός υπολογισμού τροποποιήθηκε με το νέο ΓΚΠ-ΟΤΕ που τέθηκε σε ισχύ με την από 10-6-1999 ΕΣΣΕ, αφού ρητά σε αυτόν ορίζεται ότι στο προσωπικό παρέχεται με απόφαση του ΔΣ «επίδομα ποσού ίσου προς τις τακτικές αποδοχές, με τις προσαυξήσεις που ορίζουν οι ΕΣΣΕ», δηλαδή ενός δεκαπενθημέρου για επίδομα Πάσχα και ενός μηνός για επίδομα Χριστουγέννων, ενώ και ως επίδομα κανονικής άδειας χορηγείται κάθε χρόνο «ποσό ίσο προς τις τακτικές αποδοχές ενός δεκαπενθημέρου, με τις προσαυξήσεις που ορίζουν οι ΕΣΣΕ». Επομένως, ως βάση υπολογισμού των ανωτέρω επιδομάτων λαμβάνεται πλέον όχι ο μηνιαίος μισθός, όπως αυτός είχε διαμορφωθεί κατά τους χρόνους που αναφέρθηκαν, αλλά οι «τακτικές αποδοχές» του μισθωτού στις οποίες, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα, συμπεριλαμβάνονται, εκτός των άλλων α) ο μηνιαίος μισθός και β) όλες οι παροχές που καταβάλλονται από τον ΟΤΕ τακτικά κάθε μήνα, ή κατ' επανάληψη περιοδικά, κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα του έτους, όπως είναι και οι πρόσθετες αμοιβές για υπερεργασία, για νόμιμη ή ιδιόρρυθμη υπερωρία και για εργασία τις Κυριακές και τη νύκτα. Επιπλέον, όσον αφορά τις αποδοχές κανονικής άδειας, ενώ στην από 14-3-1985 ΕΣΣΕ που υπογράφηκε μεταξύ των νομίμων εκπροσώπων της εναγομένης και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΟΜΕ-ΟΤΕ υπήρχε ρητή διάταξη (άρθρο 5 παρ. 2), σύμφωνα με την οποία στις αποδοχές κανονικής άδειας δεν περιλαμβάνονταν αμοιβές για εργασία νυχτερινή, Κυριακών και αργιών και υπερωριακή, στο νέο ΓΚΠ-ΟΤΕ, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με την από 10-6-1999 ΕΣΣΕ, ορίζεται σαφώς ότι το προσωπικό του ΟΤΕ δικαιούται για την κανονική άδεια «αποδοχές, όπως προβλέπουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και αποφάσεις του ΔΣ-ΟΤΕ». Ενόψει της ανωτέρω ρητής παραπομπής για τον προσδιορισμό των αποδοχών άδειας στις διατάξεις της κοινής εργατικής νομοθεσίας, άρα και στο άρθρο 3 του α.ν. 539/1945, είναι σαφές ότι ο τρόπος υπολογισμού των αποδοχών άδειας ρυθμίζεται διαφορετικά σε σχέση με την από 14-3-1985 ΕΣΣΕ, με αποτέλεσμα τη σιωπηρή κατάργηση της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 2 της από 14-3-1985 ΕΣΣΕ, που, όπως προαναφέρθηκε, όριζε ότι στις αποδοχές άδειας δεν περιλαμβάνονται αμοιβές για εργασία νυχτερινή, Κυριακών και λοιπών εξαιρέσιμων ημερών και υπερωριακή εργασία. Εξάλλου, στη διάταξη του

άρθρου 50 του νέου ΓΚΠ-ΟΤΕ ορίζεται ρητά, ότι διατάξεις του προϊσχύοντος ΓΚΠ, αποφάσεις της Διοίκησης και ΕΣΣΕ, που υπογράφηκαν μέχρι την ημερομηνία έναρξης του ως άνω Κανονισμού και έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του, παύουν να ισχύουν από την ημερομηνία αυτή. Επομένως, στις αποδοχές αδείας των μισθωτών της εναγομένης πρέπει να συνυπολογίζεται και κάθε άλλη καταβαλλόμενη πρόσθετη παροχή σε χρήμα ή σε είδος, με την προϋπόθεση ότι η παροχή αυτή δίδεται σταθερώς και μόνιμως, ως συμβατικό αντάλλαγμα της παρεχόμενης εργασίας, όπως είναι η σταθερή και μόνιμη υπερεργασία, η νόμιμη ή ιδιόρρυθμη υπερωρία και η παροχή εργασίας κατά τη νύχτα, τις Κυριακές και λοιπές αργίες (ΟΛΑΠ 16/2011, ΑΠ 1411/2009, ΝΟΜΟΣ). Με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, χαρακτήρα μισθού έχουν και οι πρόσθετες παροχές που καταβάλλονται από τον εργοδότη στον εργαζόμενο από νόμιμη υποχρέωση ή με πρόθεση, εκδηλούμενη και από τα δύο μέρη και αποτελούν αντάλλαγμα για την παρεχόμενη εργασία, εφόσον καταβάλλονται τακτικά και ανελλιπώς ως αντάλλαγμα της εργασίας. Οι πρόσθετες, όμως, παροχές που δίδονται στον εργαζόμενο όχι ως αντάλλαγμα της εργασίας του αλλά για άλλους λόγους, όπως για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών της επιχείρησης, δεν έχουν το χαρακτήρα μισθού (και δεν υπολογίζονται, επομένως, για τον καθορισμό τους ως επιδομάτων), εκτός εάν ορίζεται το αντίθετο σε κανονιστική διάταξη ή στην ατομική σύμβαση εργασίας. Μεταξύ των παροχών που δεν έχουν το χαρακτήρα μισθού είναι τα έξοδα (οδοπορικά, διανυκτέρευση, κ.λ.π.) και η αποζημίωση που καταβάλλεται στον εργαζόμενο για απασχόλησή του εκτός της έδρας παροχής της εργασίας του, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί ότι θα καταβάλλεται και καταβάλλεται τακτικά και ανεξάρτητα από την πραγματοποίηση και τον αριθμό των ημερών εργασίας εκτός έδρας ή εάν η εργασία αυτή παρέχεται, πράγματι, σταθερά και μόνιμα (ΑΠ 274/2015, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 941/2014, ΝΟΜΟΣ). Δεν συνυπολογίζεται, εξάλλου, σε αυτές (πρόσθετες παροχές) και το επίδομα αδείας, διότι αυτό, όπως προαναφέρθηκε, υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές αδείας. Τούτο προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 16 του Ν. 4504/1966, κατά την οποία το επίδομα αδείας είναι ίσο με το σύνολο των αποδοχών των ημερών αδείας, που δικαιούται ο μισθωτός, υπό τον περιορισμό ότι τούτο δε μπορεί να υπερβαίνει τις αποδοχές ενός

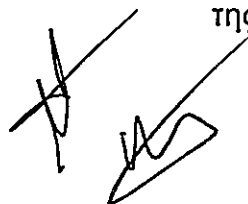
δεκαπενθημέρου για τους αμειβόμενους με μηνιαίο μισθό και 13 ημερών για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο (ΑΠ 1334/2014, ΝΟΜΟΣ).

Με τον πρώτο λόγο έφεσης η εκκαλούσα ισχυρίζεται ότι ο υπολογισμός του επιδικασθέντος ποσού στον ενάγοντα έγινε λαθέμενα με βάση τις τακτικές αποδοχές, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και η αποζημίωση για εκτός έδρας διήμευση, εφόσον η καταβολή αποζημίωσης εκτός έδρας σε προσωπικό ΟΤΕ συνδέεται απαραίτητα με την μετακίνηση του προσωπικού και την απασχόλησή του εκτός έδρας και χορηγείται αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών στις οποίες υποβάλλεται, συνεπώς δεν αποτελεί αντάλλαγμα για την παροχή εργασίας και δεν συμπεριλαμβάνεται στις τακτικές αποδοχές.

Στην προκειμένη περίπτωση, από την εκτίμηση όλων των εγγράφων, τα οποία οι διάδικοι μετ' επικλήσεως προσκομίζουν, είτε προς άμεση απόδειξη, είτε για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, καθώς και από τις ομολογίες των διαδίκων που συνάγονται από τις προτάσεις τους (άρθρα 261, 524 παρ. 1 και 591 παρ. 1 ΚΠολΔ), αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος προσελήφθη από την εναγομένη στις 05.12.1077 με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και στη συνέχεια μονιμοποιήθηκε στην κατηγορία του τεχνικού προσωπικού προσωπικού με την ειδικότητα του τεχνίτη εγκαταστάσεων οπότε και απολύθηκε την 25.05.2006 με το βαθμό του Τ/Α και με μηνιαίες αποδοχές τις εκάστοτε καθοριζόμενες υπό του ΓΚΠ – ΟΤΕ και των ΕΣΣΕ. Σύμφωνα με τον Ειδικό Κανονισμό Ωρών Εργασίας του Προσωπικού του ΟΤΕ, ο οποίος, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 7 του α.ν.301/1968 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ κατά την 1201/6-8-1971 συνεδρίασή του και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. 717/4-9-1972, τ. Β') και ο οποίος επέχει ισχύ ουσιαστικού νόμου και εφαρμόζεται, κατά το άρθρο 1 παρ. 2 αυτού, στο μόνιμο ή δόκιμο και έκτακτο προσωπικό του ΟΤΕ, το συμβατικό ωράριο εργασίας του προσωπικού της εναγομένης, στην εβδομάδα των πέντε ημερών, είναι 38 ώρες και 20 λεπτά εβδομαδιαίως και 7 ώρες και 40 λεπτά ημερησίως. Κατά το επίδικο χρονικό διάστημα από 1-1-2006 έως 31-12-2009, ο ενάγων, ως τεχνικός υπάλληλος, παρείχε τακτικά και μόνιμα εργασία σε μηνιαία βάση, υπερεργασία, νόμιμη υπερωριακή απασχόληση,

εργασία τις Κυριακές και λοιπές εορτές λαμβάνοντας ως αντάλλαγμα της προσφερόμενης ως άνω εργασίας του μηνιαίως και κατά μέσο ετήσιο όρο τις προβλεπόμενες νόμιμες αμοιβές, οι οποίες όπως προκύπτει από τις προσκομιζόμενες από την εναγομένη αναλυτικές καταστάσεις αποδοχών – κρατήσεων ΟΤΕ των ετών 2006 έως 2009 του ενάγοντα, οι οποίες είναι συνημμένες στο προσκομιζόμενο και επικαλούμενο επίσης από την εναγομένη 920/745315/03.03.2011 Πίνακα της Υποδιεύθυνσης Λογαριασμών Προσωπικού – Τμήμα Ελέγχου και Λογιστικής Παρακολούθησης Μισθοδοσίας του ΟΤΕ, που εμφανίζει ανά επίδικο έτος αναλυτικά κατά κωδικό είδος τα ποσά των ληφθέντων αμοιβών για υπερωρίες και εξαιρέσιμα ανέρχονται στα ακόλουθα ποσά ετησίως, στα οποία δεν περιλαμβάνεται το επίδομα Κανονικής Άδειας, ενώ περιλαμβάνονται οι αναδρομικές αποδοχές, που ελάμβανε το Δεκέμβριο κάθε έτους για τις άνω αιτίες λόγω αναδρομικών αυξήσεων του μισθού του και συγκεκριμένα : 1) για το έτος 2004 στο ποσό των 4.097,01 ευρώ, 2) για το έτος 2005 στο ποσό των 3830,91 ευρώ και 3) για το έτος 2006 στο ποσό των 1.004,73 ευρώ. Επιπλέον ο ενάγων, επί 11 μήνες κατ' έτος (δεδομένου ότι ο 12ος μήνας καλυπτόταν από την άδειά του), μετακινούνταν αυθημερόν για υπηρεσιακές ανάγκες σε τόπους που απείχαν 21-60 χλμ από την έδρα του, μηνιαίως και κατ' επανάληψη περιοδικά σε τακτά χρονικά διαστήματα, λαμβάνοντας από την εναγομένη κατά τρόπο πάγιο και σταθερό αποζημίωση διημέρευσης για εργασία εκτός έδρας, η οποία προβλέπεται και χορηγείται βάσει του άρθρου 9 παρ. β' του ΓΚΠΟΤΕ, σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 415/57/28-6-1993 Βασική Εγκύκλιο, όπως ισχύει μετά την υπ' αριθμ. 426/1139107/2-7-2001 εγκύκλιο-επιστολή του Προέδρου του ΔΣ και Διευθύνοντος Συμβούλου της εναγομένης, σύμφωνα με την οποία χορηγείται αποζημίωση διημέρευσης στο προσωπικό της εναγομένης που μετακινείται σε άλλον τόπο εργασίας, αυθημερόν και εκτός ωραρίου, με απόφαση και εντολή μετακίνησης της Υπηρεσίας, για λόγους υπηρεσιακούς. Η αποζημίωση αυτή, που καταβάλλεται για εργασία σε τόπους που απέχουν από 21 μέχρι 60 χιλιόμετρα από την έδρα του εργαζομένου, εφόσον η μετάβαση και η επιστροφή πραγματοποιείται αυθημερόν και λαμβάνει χώρα εκτός νομίμου ωραρίου, δεν συνδέεται με την κάλυψη των εξόδων του εργαζομένου εξαιτίας της μετακίνησης, ανεξαρτήτως του

χαρακτηρισμού της εν λόγω παροχής στην υπ' αριθμ. 415/57/28-6-1993 Βασική Εγκύκλιο της εναγομένης ως αποζημίωση προς κάλυψη εξόδων, τα οποία ουδόλως προβλέπονται, ούτε προσδιορίζονται, ούτε ταυτίζονται με τα τυχόν οδοιπορικά έξοδα, αλλά αποτελεί αντάλλαγμα για τις υπηρεσίες του εργαζόμενου, το οποίο υποκαθιστά, κατ' ουσία, τις αποδοχές που θα εδικαιούτο ο εργαζόμενος για την απασχόληση του πέραν του νομίμου ωραρίου του, αν συνυπολογιζόταν στο χρόνο εργασίας του, ο χρόνος μετακίνησης του για τις ανάγκες της εργασίας του. Ειδικότερα, από τις αναλυτικές καταστάσεις – αποδοχών του ενάγοντος που είναι συνημμένες στο προαναφερθέν υπ' αριθμ. 920/745315/03-03-2011 έγγραφο της Υποδιεύθυνσης Μισθοδοσίας και Ανθρώπινου Δυναμικού-Τμήμα Ελέγχου και Λογιστικής Παρακολούθησης Μισθοδοσίας της εναγομένης, προκύπτει ότι ο ενάγων κατά το επίδικο χρονικό διάστημα λάμβανε κάθε μήνα αποζημίωση για εκτός έδρας απασχόληση, ενώ από κανένα από την εναγομένη προσκομιζόμενο στοιχείο δεν προκύπτει ότι ταυτίζονταν με συγκεκριμένα έξοδα κίνησης ή άλλα οδοιπορικά έξοδα. Συνεπώς, η ειδική αυτή αποζημίωση, καταβαλλόμενη κατά τρόπο σταθερό και μόνιμο κάθε μήνα ή κατ' επανάληψη περιοδικά σε τακτά χρονικά διαστήματα, εμπίπτει στην έννοια των τακτικών αποδοχών, διότι αποτελεί πλέον γεγονός ότι ο μισθωτός έχει προσληφθεί ειδικά και γι' αυτήν την εργασία και δεν πρόκειται για πρόσκαιρη εκτός έδρας απασχόλησή του και συνιστά πρόσθετη σε χρήμα παροχή, καταβαλλόμενη σταθερώς και μόνιμωσ ως συμβατικό αντάλλαγμα της ως άνω προσφερόμενης εκτός έδρας εργασίας του ενάγοντος (βλ. ΜονΠρωτΑθ 6198/2017, προσκομιζόμενη). Επομένως, ο πρώτος λόγος της κρινόμενης εφέσεως, με τον οποίο η εναγομένη και ήδη εκκαλούσα επαναφέρει τον περί του αντιθέτου, πρωτοδίκως προταθέντα ισχυρισμό της, ότι η αποζημίωση που δίδεται στο προσωπικό του ΟΤΕ όταν μετακινείται για υπηρεσιακούς λόγους εκτός της έδρας που έχει συμφωνηθεί για τη μόνιμη παροχή εργασίας του, δεν έχει το χαρακτήρα μισθού κι, επομένως, δεν συνυπολογίζεται στις τακτικές αποδοχές, με βάση τις οποίες προσδιορίζονται τα επιδόματα εορτών και αδείας και αποδοχές κανονικής αδείας, διότι χορηγείται για κάλυψη των έκτακτων και πρόσθετων δαπανών, που ο εργαζόμενος υποβάλλεται λόγω της μετακίνησής του και συνεπώς έχει αποζημιωτικό χαρακτήρα και δεν

χορηγείται ως αντάλλαγμα της παρεχόμενης εργασίας, τυγχάνει απορριπτός ως αβάσιμος.

Περαιτέρω, ο προβαλλόμενος, με τον δεύτερο λόγο εφέσεως, ισχυρισμός της εναγομένης ότι είχε εύλογη αμφιβολία για την ύπαρξη της οφειλής και ότι εξαιτίας αυτού αίρεται η υπαιτιότητά της και άρα η υπερημερία της και, επομένως, οι τόκοι του κεφαλαίου οφείλονται από την επίδοση της αγωγής, ο οποίος συνιστά την εκ του άρθρου 342 ΑΚ καταλυτική ένσταση της υπερημερίας του οφειλέτη για έλλειψη υπαιτιότητας αυτού λόγω ευλόγων αμφιβολιών όσον αφορά στην ύπαρξη ή την έκταση του χρέους (ΟΛΑΠ 40/2002, ΕλλΔικ 44, 118, ΟΛΑΠ 39/2002, ΕλλΔικ 44, 118), πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος κατ' ουσίαν, διότι η εναγομένη δε δικαιολογείται να βρίσκεται σε νομική πλάνη και να αμφιβάλλει για την ύπαρξη της οφειλής της, δεδομένου ότι διαθέτει οργανωμένη νομική και οικονομική υπηρεσία (ΕφΑθ 896/2010, αδημ., ΕφΑθ 3632/2008, αδημ.).

Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που έκανε δεκτή την αγωγή ως βάσιμη κατ' ουσίαν και επιδίκασε το προαναφερθέν ποσό στον ενάγοντα, δεν έσφαλε ως προς την ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και ως προς την εκτίμηση των αποδείξεων και, συνεπώς, εφόσον δεν υπάρχει άλλος λόγος εφέσεως, η κρινόμενη έφεση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της ως ουσιαστικά αβάσιμη. Τέλος, η δικαστική δαπάνη του εφεσίβλητου του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας, πρέπει να επιβληθεί σε βάρος της εκκαλούσας, λόγω της ήττας της (άρθρα 176, 183 και 191 παρ. 2 ΚΠολΔ), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων.

Δέχεται κατά το τυπικό μέρος και απορρίπτει κατ' ουσίαν την έφεση.

Επιβάλλει σε βάρος της εκκαλούσας, τη δικαστική δαπάνη του εφεσίβλητου για τον παρόντα βαθμό δικαιοδοσίας, την οποία ορίζει στο ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύτηκε στην Αθήνα, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο, στις 17.02.2022 από των των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Λεέλλα Δραγατσιου

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

